

Buxheti qytetar i komunës së STRUGËS për vitin 2025

ÇFAR ËSHTË BUXHETI I KOMUNËS DHE BUXHETI QYTETAR I KOMUNËS?

Buxheti është një nga politikat më të rëndësishme të pushtetit lokale. Nëpërmjet buxhetit ndahen mjetet financiare të komunave që janë të nevojshme për realizimin e të drejtave të të gjithë qytetarëve në komunë. Përdoret për të planifikuar se si një qeverisje lokale do të mbledhë dhe shpërndajë financat publike për të përmbushur politikat dhe objektivat e saj.

BUXHETI I KOMUNËS përfaqëson një plan vjetor të të gjithë të hyrave,hyrjeve dhe fondeve të miratuara dhe të gjitha shpenzimeve dhe fondeve të dalura, si dhe përfshin buxhetin bazë të komunës, buxhetin e dotacioneve, buxhetin e donacioneve, buxhetin e kredive dhe buxhetin e aktiviteteve vetëfinancuese.

TË HYRAT

- **Të hyrat tatimore**
- **Të hyrat jotatimore**
- **Të hyrat kapitale**
- **Transfere dhe donacione**
- **Borxhi në vend**
- **Huamarrja jashtë vendit**

SHPENZIMET

- Rrogat **dhe kompenzimet**
- **Rezervat dhe shpenzimet të padefinuara**
- **Mallrat dhe shërbimet**
- **Interesi**
- **Subvencione dhe transferat**
- **Përfitime sociale**
- **Shpenzime kapitale**
- **Shlyerja e borxhit bazë**

Buxheti i komunës së Strugës është plan vjetor i konsoliduar i cili përveç buxhetit të komunës përfshin dhe buxhetin e 18 institucioneve komunale, përkatësisht:

1. **SHKF“Orhan Xhemaili” f. Tatesh i** Epërm
2. **SHFK“Vëllezërit Milladinovci ” Strugë**
3. **SHFK “Nuri Mazari ” f. Dollogozhdë**
4. **SHFK “Josip Broz Tito” Strugë**
5. **SHFK “Zini Hani” f. Veleshtë**
6. **SHFK “Bashkimi” f. Oktis**
7. **SHFK “Murat Labënishti” f. Labunisht**
8. **SHFK “Goce Dellçev” f. Podgorcë**
9. **SHFK “Ashim Agushi” f. Ladorisht**
10. **SHFK “Goce Dellçev” f. Jabllanicë**
11. **SHFK “Kliment Ohridski” f. Drasllajcë**
12. **SHFKM Strugë (shkolla e muzikës)**
13. **SHMK “Dr.Ibrahim Temo” Strugë**
14. **SHMK “Niko Nestor ” Strugë**
15. **EPKÇF “8 Marsi ” Strugë**

Ndërmarrjet publike në vijim janë përgjegjëse për kryerjen e aktiviteteve komunale në komunë:

1. **NP "Komunalno" Strugë**
2. **NP "Ujësjellës dhe Kanalizime" Strugë**
3. **NP "Eko Struga" Strugë**
4. **NP "Komunalno" Fsh. Llabunishtë**
5. **NP "Oktisi" fshati. Oktis**
6. **NP "Ujësjellës" f Dollogozhdë**

BUXHETI QYTETAR është dokument zhvillimor nga komuna veçanërisht për publikun dhe paraqet buxhetin komunal në format më të thjeshtë, më pak teknik për të ndërtuar një kuptim më të mirë se si komuna i menaxhon dhe përdor financat publike. Ky kuptimi është me rëndësi jetike për përgjegjësinë publike dhe për përfshirjen më të madhe të qytetarëve gjatë zbatimit të politikve lokale.

Mekanizmat kyçe për përfshirjen e qytetarëve të cilat komuna i ndërrmerr gjatë përgatitjes së buxhetit janë: forume buxhetore, vizitë të vendbanimeve, mjetet digjitale, takimet me komunitetet lokale, takimet e rregullta të kryetarit të komunës me qytetarët, etj.

CILAT JANË KOMPETENCAT E KOMUNËS TONË?

Buxheti i komunës është pasqyrë e politikave/aktiviteteve të komunës sonë dhe të njëjtat dëshmojnë vlerat dhe prioritetet e vetëqeverisjes lokale në të gjitha kompetencat dhe fushat e veprimit.

Planifikimi urban (urban dhe rural).	Mbrojtja e mjedisit dhe e natyrës	Zhvillimi ekonomik lokal
Veprimtari komunale	Kulturë	Sport dhe rekreacion
Mbrojtja sociale dhe mbrojtja e fëmijëve	Arsimi	Kujdesi shëndetësor
Mbrojtja dhe shpëtimi	Mbrojtja kundër zjarreve	Kompetenca të tjera të përcaktuara me ligj

SI I MBLEDH TË ARDHURAT KOMUNA?

Sigurimi dhe mbledhja efikase e të hyrave komunale është baza për ofrimin e të mirave dhe shërbimeve të nevojshme publike për qytetarët tanë. Të hyrat komunale mblidhen përmes buxhetit bazë të komunës, dotacioneve, donacioneve, kredive dhe aktiviteteve vetëfinancuese.

MJETET NË BUXHETIN BAZË VIJNË NGA:

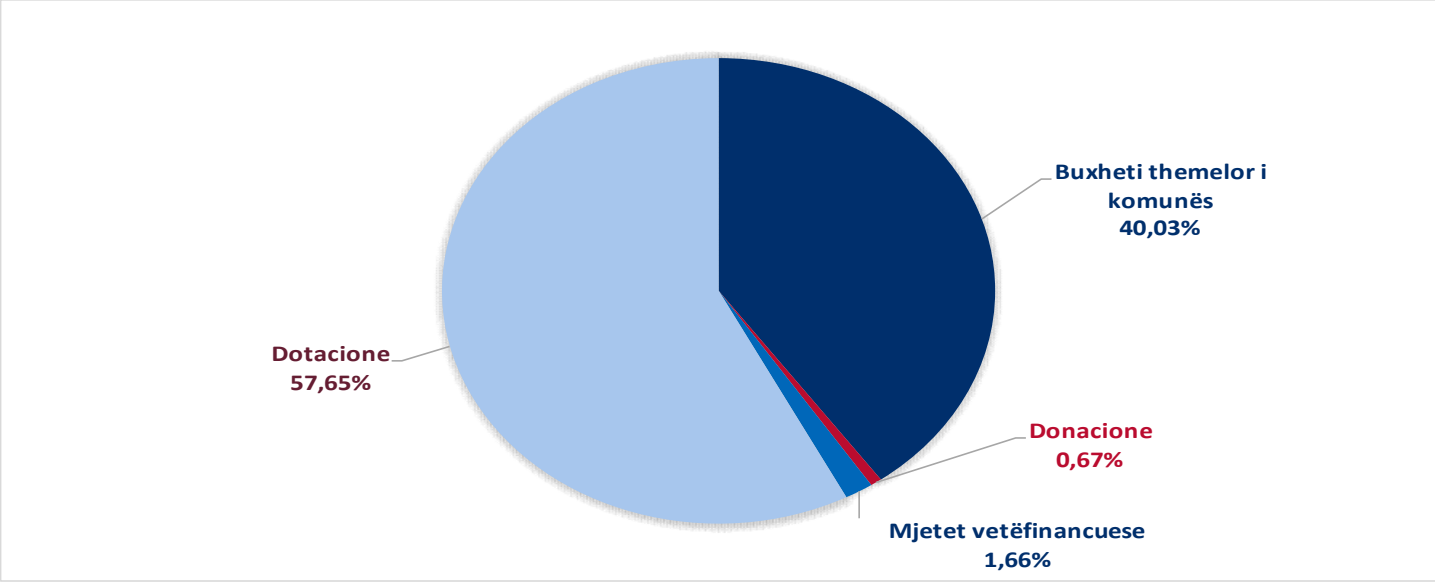
- Të ardhurat tatimore (tatimet e pronës, tarifat e shërbimeve dhe tarifat lokale)
- Të ardhurat jotatimore (tarifat administrative, kompenzime, të ardhurat e tjera jotatimore)
- Të ardhurat kapitale (shitja e tokës, koncesione, legalizim i objekteve të ndërtuara pa leje, tarifa për shfrytëzimin e burimeve minerale, kërkime gjeologjike dhe tarifa të tjera).
- Transferta nga nivelet e tjera të qeverisjes (transferta e fondeve nga buxhetet dhe fondet, subvencionimi i TVSH-së, tatimi mbi të ardhurat personale mbi të ardhurat personale nga pagat e individëve me vendbanim të përhershëm dhe vendqëndrim në komunë)

ÇFARË ËSHTË DOTACIONi?- transfer nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut, i cili shërben për financimin e kompetencave të bartura të komunës në arsim, mbrojtje sociale dhe fëmijë, kulturë dhe mbrojtje nga zjarri**.**

NGA VIJNË DONACIONET? – donatorë të ndryshëm mund t'i dhurojnë komunës mjete të dedikuara rreptësisht për të ofruar mallra apo shërbime specifike për qytetarët tanë**.**

BUXHETI I KOMUNAVE PËRMBAN EDHE TË ARDHURA NGA AKTIVITETET VETËFINANCUESE që kryhen nga shfrytëzuesit tanë buxhetorë (shkolla, kopshte etj.) në bazë të qirasë nga objektet, kujdesi ditor dhe parashkollor, fonde për ekskursione etj**.**

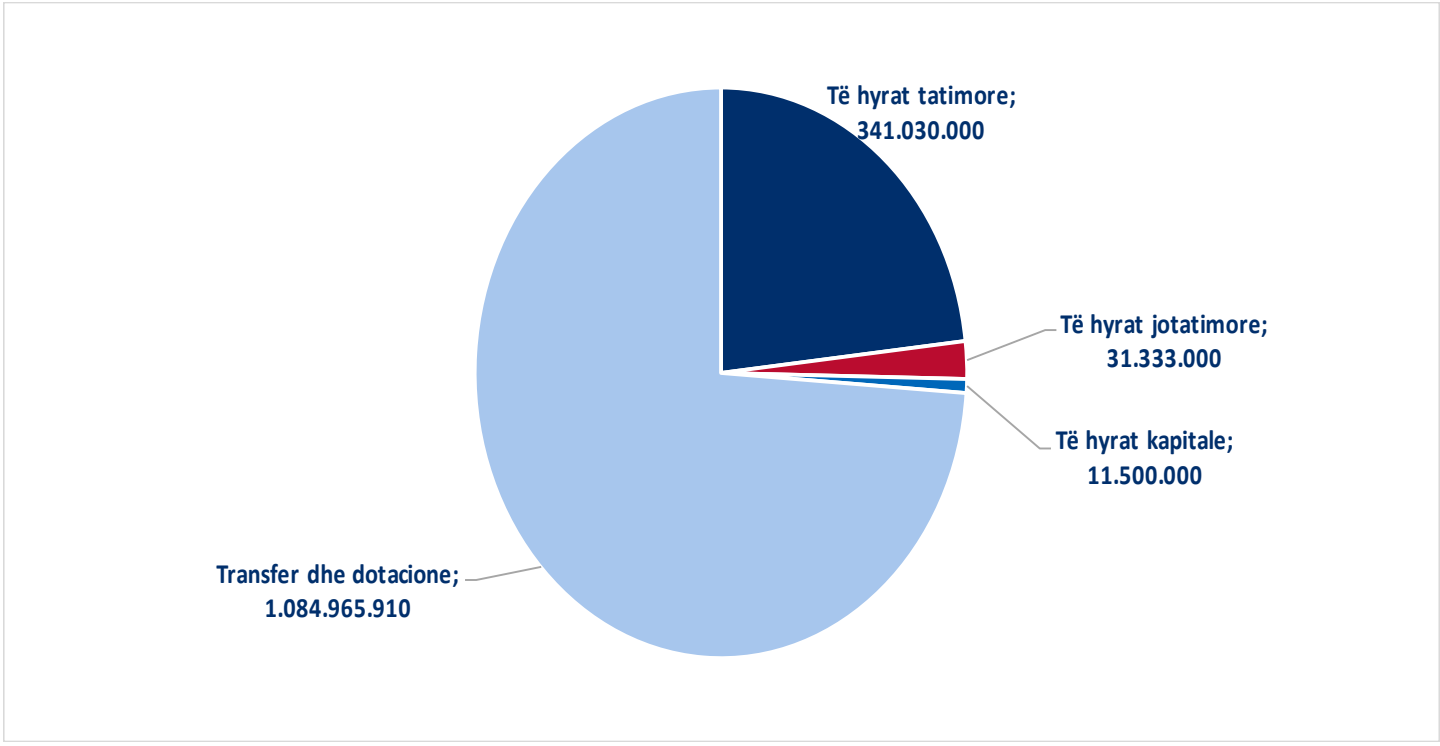
Të hyrat e përgjithshme të Komunës së Strugës në Buxhetin e vitit 2025 janë vlerësuar në 1.468.828.910 denarë. Në strukturën e të hyrave peshën më të madhe e zë buxheti i dotacioneve, një pjesë e konsiderueshme zë edhe buxheti bazë, më pas buxheti për aktivitete vetëfinancuese dhe më pas buxheti i donacioneve.

Grafiku1. Struktura e të hyrave komunale sipas burimit të financimit (në %)

CILAT JANË TË HYRAT KRYESORE NË BUXHETIN E KOMUNËS? - taksat dhe pagesat e tjera të obligueshme ligjore, flukset hyrëse që marrim nga pronësia e aseteve (interesat, qiratë, etj.), kompensimet që marrim për mallrat ose shërbimet që ofrojmë, si dhe flukse të tjera hyrëse nga donacionet e tjera, sponsorizimet e tjera.

Në strukturën e të hyrave kryesore të komunës sonë dominojnë të hyrat e planifikuara nga transfere me 198,413,271 dhe dotacionet me 846,738,639, të cilat kontribuojnë me 1,084,965,910 denarë, pasuar nga të hyrat tatimore me 341,030,000 denarë, më pas të hyrat jotatimore 31,330,000 denarë, me të hyra kapitale 11,500,000 denarë dhe donacione me 9,814,000 denarë (grafiku 2).

Grafiku 2. Struktura e të hyrave komunale sipas sipas klasifikimit ekonomik (në denarë)

BURIMET E TË HYRAVE VETANAKE TË KOMUNËS TONË janë të një rëndësie të veçantë për realizimin e kompetencave lokale dhe ofrimin e shërbimeve komunale. Ato përfshijnë - taksat lokale dhe tarifat lokale, të hyrat nga prona komunale, vetëkontributet, dënime me para, donacionet dhe të ardhurat e tjera të përcaktuara me ligj. Prandaj, përcaktimi dhe grumbullimi i saktë i tyre është i një rëndësie të madhe, sepse pa këto të hyra, kapaciteti i komunës për të ofruar shërbimet/të mirat e nevojshme për qytetarët e saj do të jetë i kufizuar.

TË HYRAT TATIMORE janë pjesa themelore dhe më e rëndësishme e të hyrave vetanake të komunës. Ato mblidhen nëpërmjet: tatimit në pronë, tarifave komunale (firmarinë, shfrytëzimit të hapësirës pranë objekteve afariste, ndriçimit rrugor etj.), kompensimit për zhvillimin e tokës ndërtimore (komunale), tarifave të shfrytëzimit ose lejeve për kryerjen e një veprimtarie dhe të hyra të tjera tatimore.

Grafiku nr.3 Të hyrat tatimore të komunës së Strugës (në denar)

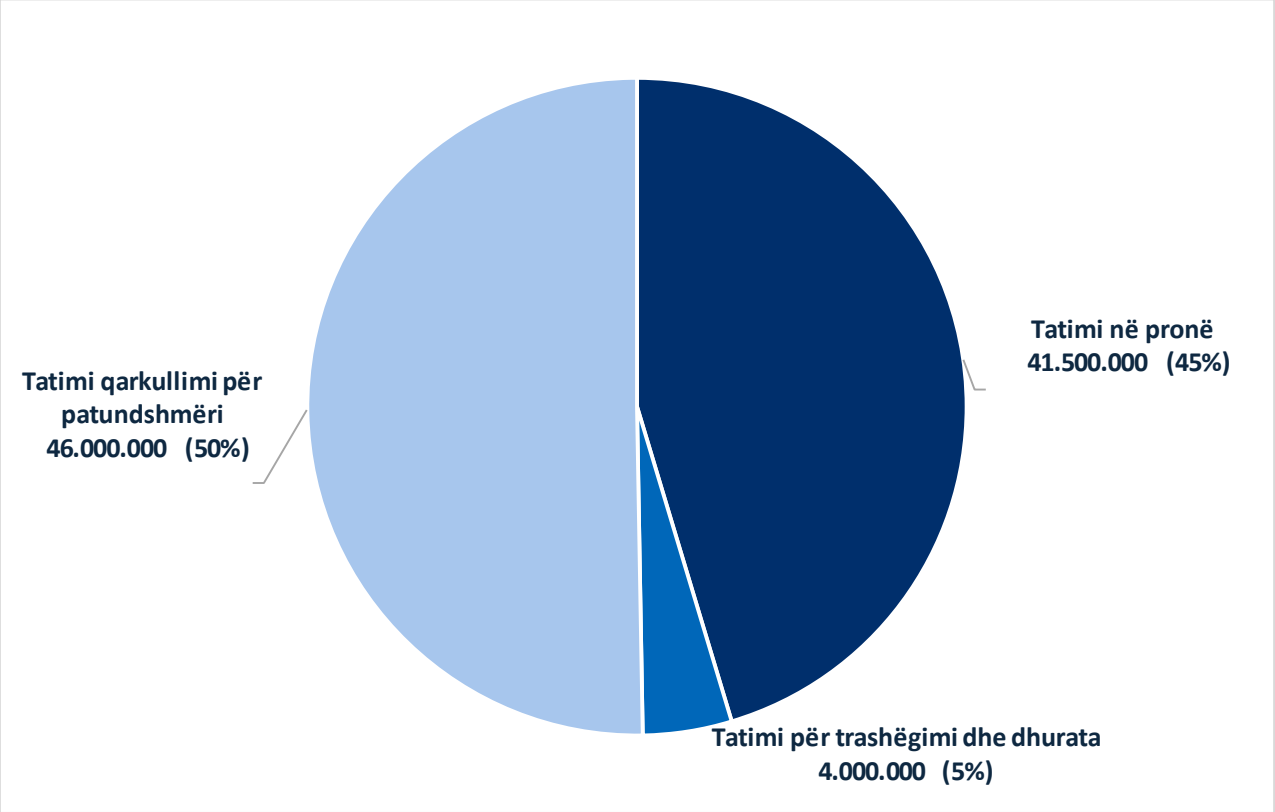
A e dini se në të ardhurat tatimore të komunës sonë, peshën më të madhe do ta zënë taksat për shërbime specifike (zhvillimi i tokës ndërtimore, taksa komunale për ndriçimin publik, firmarinë, etj. me 226,250,000, pasuar nga taksat e pronës me 91,500,000 ndërsa një pjesë më të vogël zënë tatimet në të ardhura, fitim dhe fitime kapitale me 23.180.000, kurse pjesën më të vogël e kanë tarifat për shfrytëzim ose leje për kryerjen e veprimtarisë prej 100.000 (në denarë).

PSE DUHET TË PAGUAJMË TATIM MBI PRONËN?

Tatimi në pronë është një nga të hyrat personale më të rëndësishme të komunës. Pagesa e tyre në kohë nga qytetarët dhe bizneset është veçanërisht e rëndësishme për krijimin e një komune moderne me cilësi më të mirë të jetës.

Komuna e Strugës ka ndërmarrë aktivitete konkrete për përmirësimin e planifikimit dhe mbledhjes së tatimit në pronë, si përditësimi i vlerës së tregut të pronës, rizonimi i territorit, rritja e shkallës së tatimit, vendosja e pagesës elektronike dhe aktivitete të tjera që synojnë rritjen e mbledhjes së tatimit.

Struktura e llojeve specifike të tatimit në pronë që komuna jonë planifikon të mbledhë në vitin 2025 është paraqitur më poshtë. Në komunën tonë peshën më të madhe në këtë lloj të ardhurash e zë tatimi mbi qarkullim për patundshmëri me 50% të vlerës totale të tatimit në pronë në vlerën 91 500 000.

Grafiku nr.4 Tatime mbi pronë në komunën e Strugës (në denar)

ÇFARË JANË TAKSAT KOMUNALE?

Taksat komunale janë taksa që paguhen për shfrytëzimin e të drejtave, objekteve dhe shërbimeve të caktuara me karakter publik nga persona juridikë dhe fizikë që kryejnë veprimtari dhe nga qytetarët. Lartësinë e taksës komunale e përcakton komuna në kuadrin e përcaktuar me ligj.Komuna planifikon të mbledhë pjesën më të madhe të parave nga taksa për zhvillimin e tokës ndërtimore, nga taksa komunale për përdorimin dhe mirëmbajtjen e ndriçimit publik dhe taksa komunale për vendosjen e tabelave të firmës.

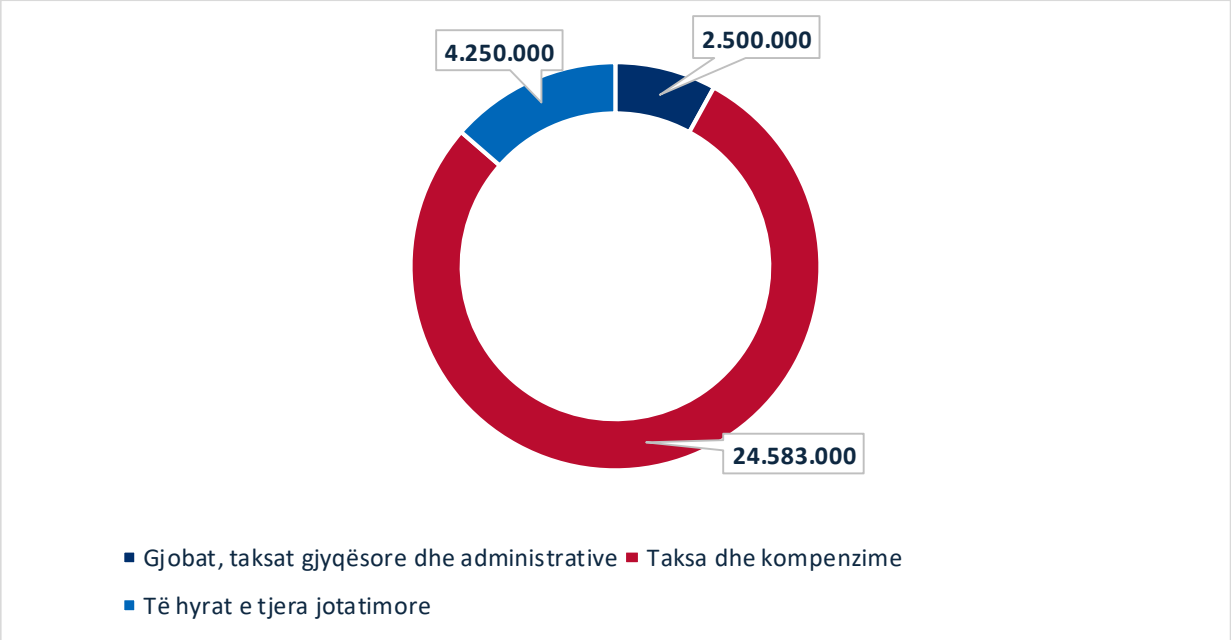
Taksa komunale	Shuma	%
Taksa komunale për qëndrim të përkohshëm	6.000.000	2,65%
Taksa komunale për reklamim të firmave	14.000.000	6,19%
Taksa komunale për shfrytëzim të rrugëve që paguhet gjatë regjistrimit të ,veturave	7.000.000	3,10%
Taksë komunale për shfrytëzim dhe mirëmbajtje të ndriçimit publik	70.000.000	30,97%
Kompenzimi për rregullimin e tokës nëdrtimore	125.000.000	55,30%
Kompenzimi për veprimtari komunale	**500.000**	**1,79%**

Tabela 1. Taksat komunale në komunë janë planifikuar 226,250,000 denarose 66,05% të të hyrave tatimore

TË HYRAT JOTATIMORE

Komuna jonë mbledh edhe të hyra jotatimore si tarifa të ndryshme, tarifa dhe të hyra të tjera që lidhen me shërbime të caktuara që u ofrojmë qytetarëve dhe bizneseve. Të ardhurat jotatimore që ne planifikojmë të mbledhim në vitin 2025 janë paraqitur më poshtë.

Shuma më e madhe e të hyrave jotatimore është planifikuar të sigurohet nga shfrytëzues individual të buxhetit në vlerë të përgjithshme prej 24,083,000 denarë, ndërsa më së paku të hyra jotatimore pritet të sigurohet nga të hyrat tjera jotatimore dhe gjobat.

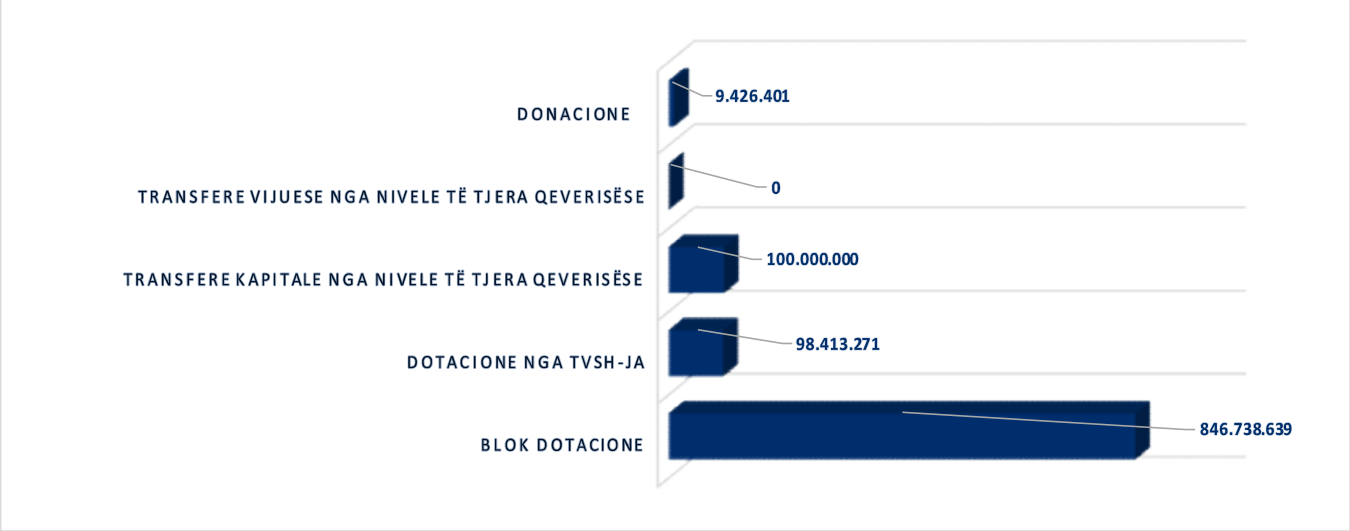

Grafiku 5. Të hyrat jotatimore në komunën e Strugës (në denarë)

TRANSFERE NGA PUSHTETI QËNDROR

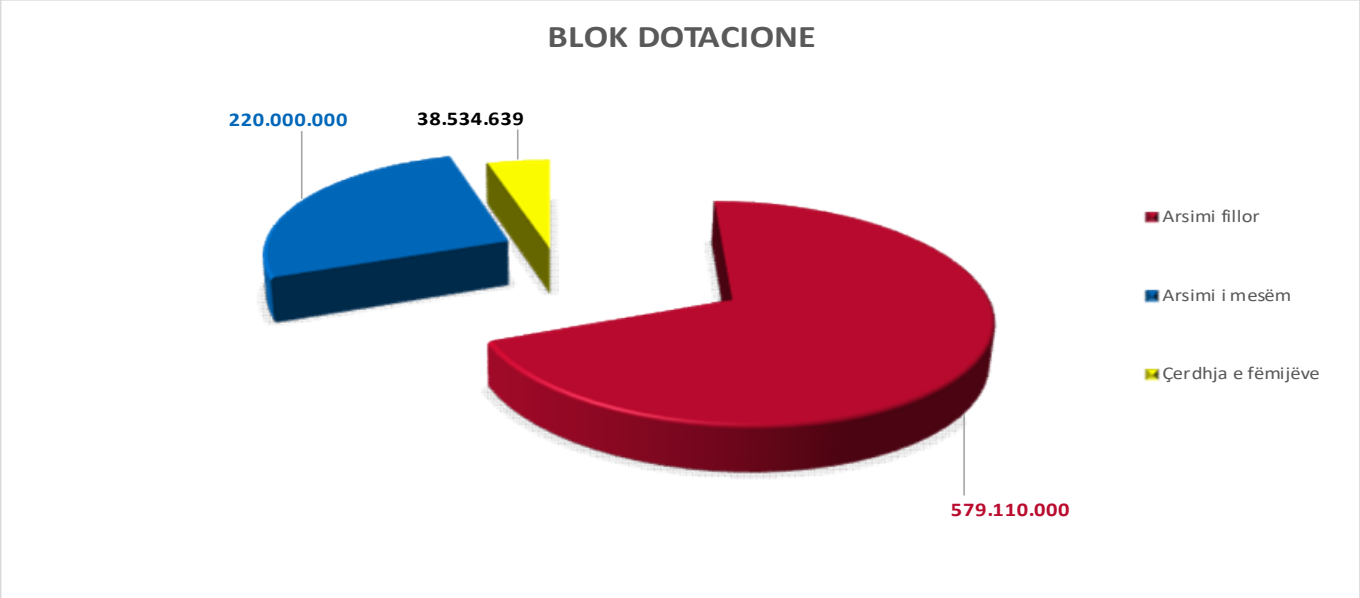
Komuna merr burime të konsiderueshme financiare nga pushteti qëndror në formën e transfereve nga ministritë e linjës ose fondet e qeverisë. Këto transfere janë pjesa e rëndësishme e buxhetit të komunës dhe janë vendimtare për sigurimin e qetë të përgjegjësive dhe zbatimin e projekteve kapitale të infrastrukturës.

Shuma më e madhe e transfereve është planifikuar të sigurohet përmes bllok-dotacioneve, në vlerë prej 846.738.639 denarësh, transferi nga TVSH-ja është planifikuar të jetë 98.413.271 denarë, ndërsa transferet kapitale janë planifikuar në vlerë prej 100.000.000 denarë dhe 30.000,000 denarë të hyra të mbetura nga viti i kaluar.

Grafiku 6.Transfere dhe dotacione në komunë janë planifikuar 1,075,151,190 (në denarë)

Bllok dotacione për kompetencat e deleguara nga qeveria qendrore janë thelbësore për financimin e kompetencave tona në fushën e arsimit dhe mbrojtjes sociale. Shpërndarja e këtyre bllok dotacioneve për qëllime të ndryshme është paraqitur më poshtë.

Grafiku 7. Qëllimi i bllok dotacioneve sipas kompetencave (në denarë)

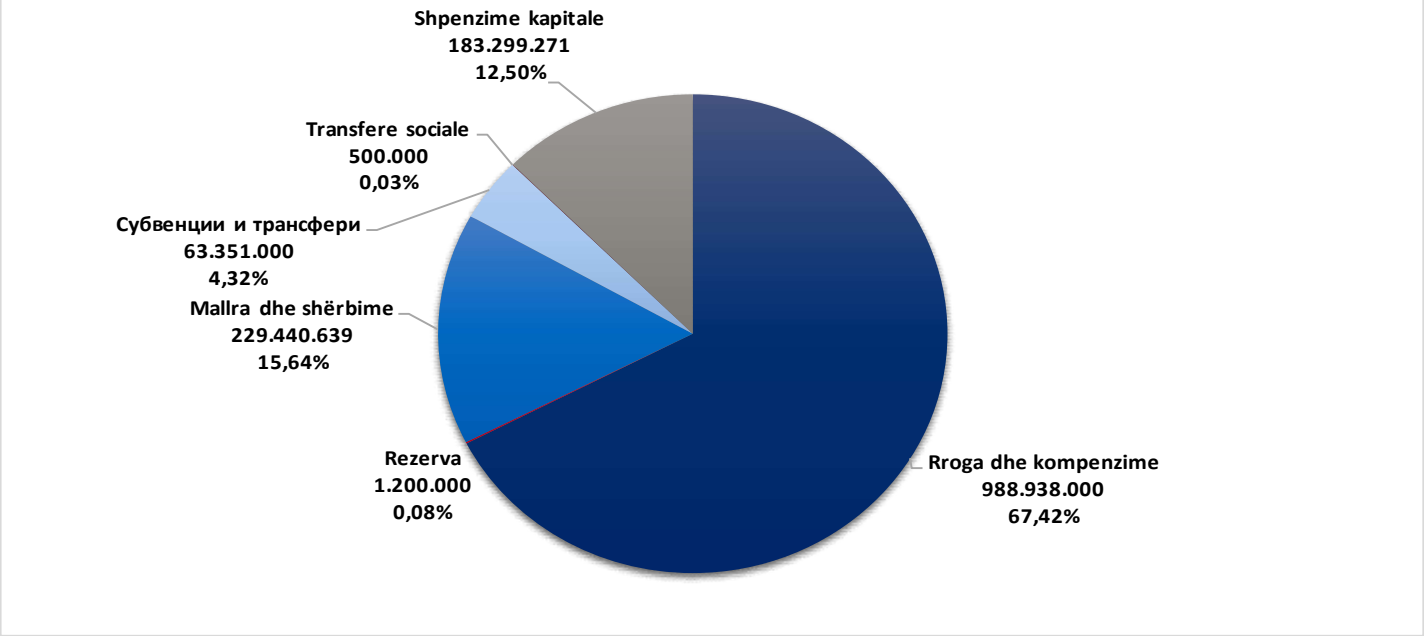
DONACIONET/GRANTET

Donacionet në mjete financiare paraqesin edhe të hyra në Buxhetin e Komunës, të cilat për vitin 2025 vlerësohen në vlerë prej 9.814.000 denarësh. Mjetet nga këto donacione janë të dedikuara rreptësisht për realizimin e projekteve. Të hyrat janë siguruar nga Bashkimi Evropian në shumë prej 7.426.000 denarë, nga donacionet tjera dhe të përgjithshme rrjedhëse 1.400.000 denarë, nga Kombet e Bashkuara 600.000 denarë dhe 387.599 denarë janë bartje e tepricës së të hyrave nga viti i kaluar.

KU DHE SI SHPENZOHEN PARAT E KOMUNËS?

Është shumë e rëndësishme që qytetarët tanë të kenë njohuri se ku dhe si shpenzohen resurset lokale. Shpenzimet lokale janë të lidhura drejtpërdrejt me ofrimin e mallrave dhe shërbimeve të nevojshme që u ofrohen qytetarëve – prandaj, është veçanërisht e rëndësishme që struktura dhe mënyra e shpërndarjes së tyre të paraqiten në mënyrë transparente.

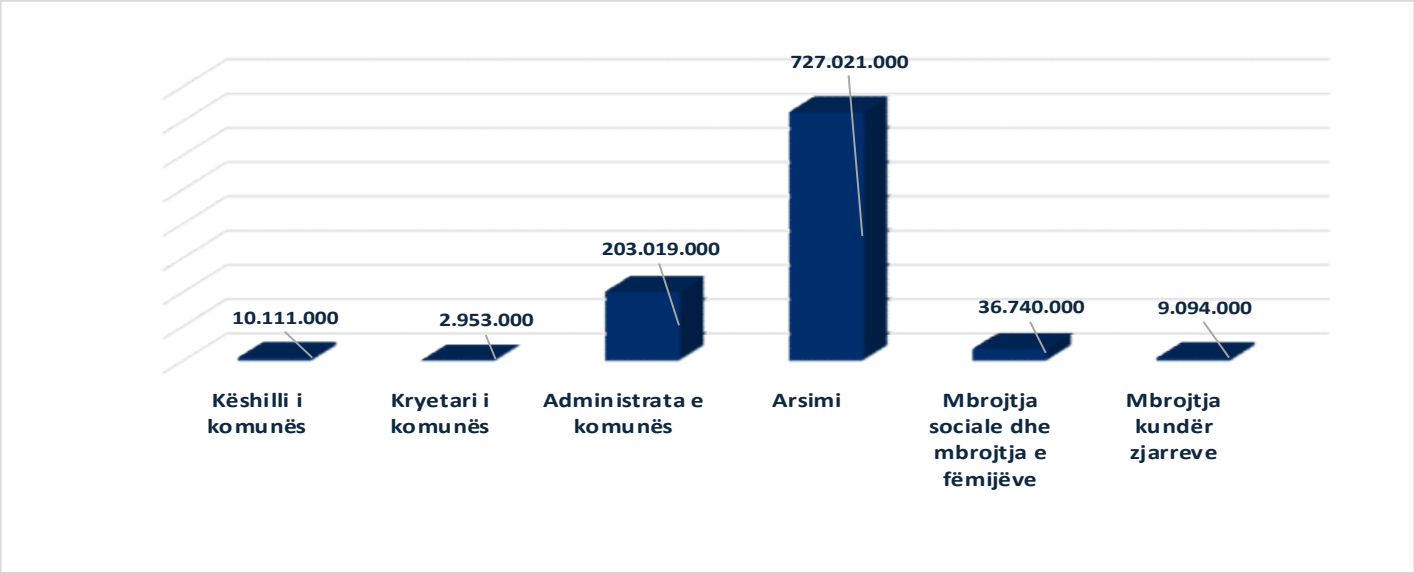
Në vitin 2025, komuna planifikon të shpenzojë gjithsej 1,468,828,910 denarë për ofrimin e mallrave dhe shërbimeve të nevojshme për qytetarët. Prej tyre 12,62% janë planifikuar për investime kapitale në vlerë prej 185,399,271 denarë, ndërsa pjesa tjetër 87.38%, respektivisht 1,283,429,639 denarë, do të shpenzohen për aktivitete aktuale operative të komunës dhe kanë të bëjnë me pagat dhe komkpenzimet, mallra dhe shërbime, rezerva, transfere sociale, subvencione dhe transfera të tjera.

Grafiku 8. Gjithsej shpenzimet sipas klasifikimit ekonomik të komunës 1,468,828,910 denarë

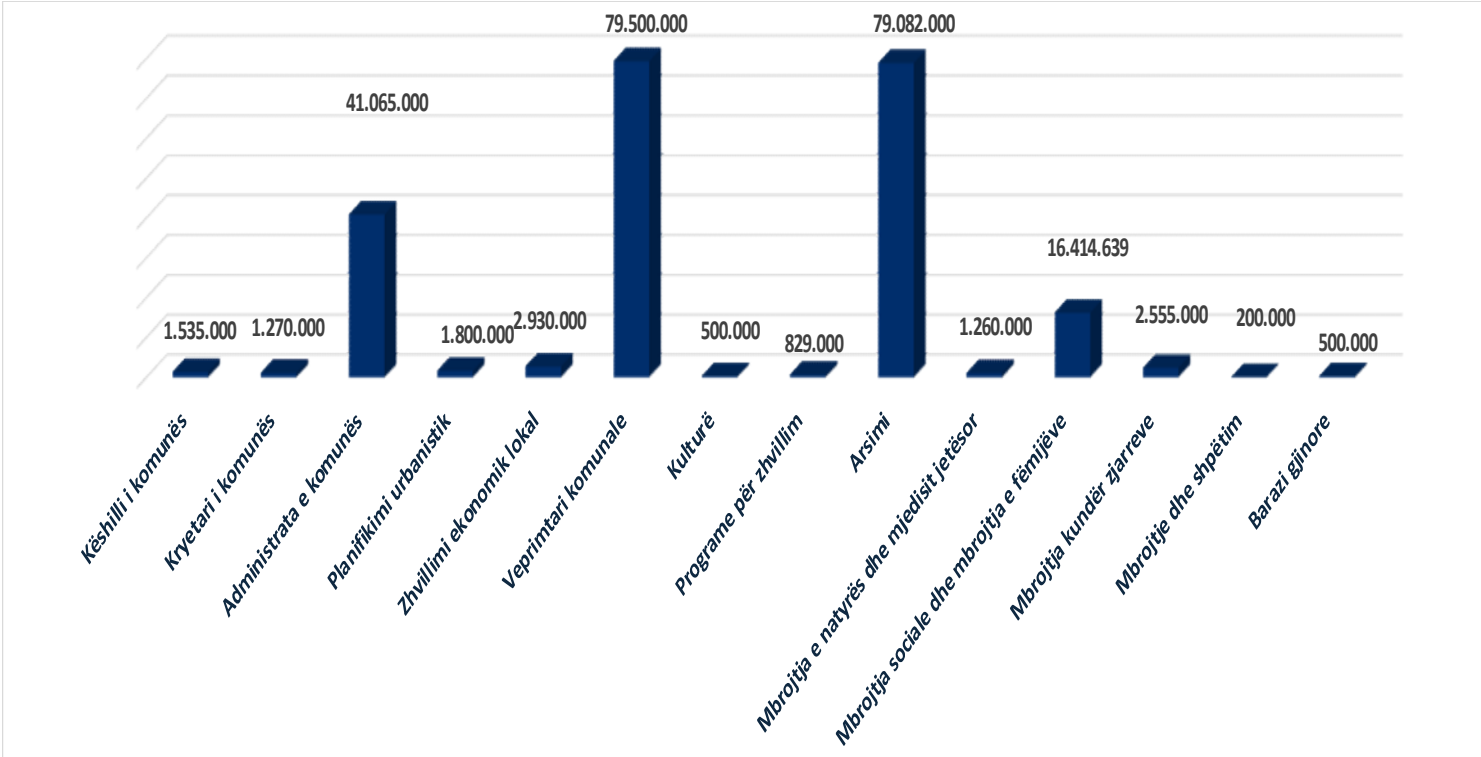
Tri lloje kryesore të shpenzimeve në buxhetin e vitit 2025 në komunën tonë janë: pagat dhe kompenzimet, mallrat dhe shërbimet dhe shpenzimet kapitale.

Pagat dhe kompenzimet paraqesin shumën më të madhe të shpenzimeve nga llogaria e komunës dhe arrijnë në vlerën prej 988,938,910 denarësh dhe kanë të bëjnë me të punësuarit në komunë dhe institucionet që janë në kompetencë të saj. Prej tyre, pjesa më e madhe, në vlerë prej 556,000,000 denarë, është planifikuar për shkollat fillore, 171,021,000 denarë për shkollat e mesme dhe 36,740,000 për çerdhet. Shpenzimet e tjera të rrogave do të shpenzohen për administratën komunale, zjarrfikësit dhe kompenzimet e këshilltarëve.

Grafiku9. Shpenzimet e rrogave dhe kompenzimeve sipas kompetencave të komunës së Strugës (në denar)

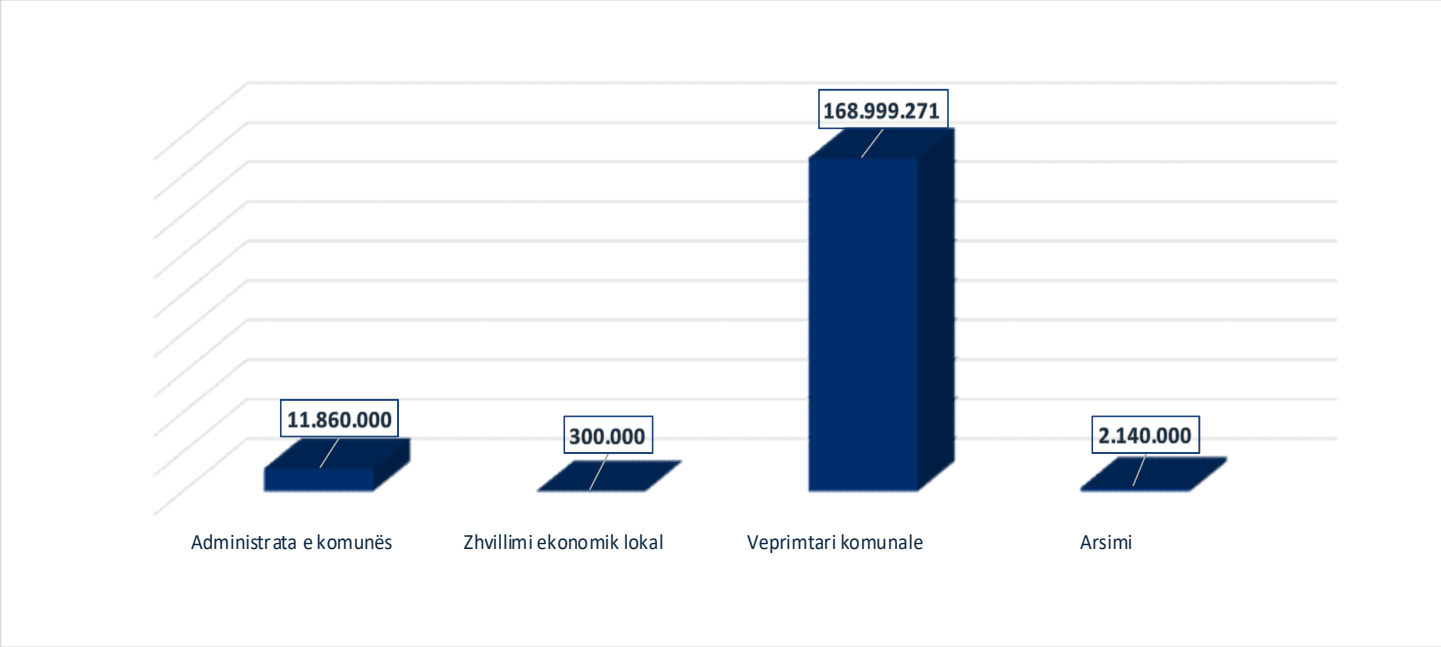
Shpenzimet e planifikuara për mallra dhe shërbime në vlerë prej 229,440,639 denarë mbulojnë një pjesë të konsiderueshme të buxhetit të komunës, dhe kanë të bëjnë me shpenzimet për shërbimet komunale, ngrohje, komunikim, transport, inventar të imët, riparime, mirëmbajtje të vazhdueshme, shpenzime të udhëtimit, shërbime kontraktuese, paga për personelin e përkohshëm etj. Pjesa më e madhe e këtyre shpenzimeve ndahen për arsimin fillor dhe kopshtin e fëmijëve, zjarrfikësit, që financohen nga buxheti bazë i komunës, buxheti i aktiviteteve vetëfinancuese, buxheti i dotacioneve dhe buxheti i donacioneve. Komuna planifikon të pjesën më të madhe të buxhetit të saj ta shpenzojë për këtë qëllim, për shërbime komunale dhe administratën komunale.

Grafiku 10. Shpenzime për mallra dhe shërbime sipas kompetencave të komunës së Strugës (në denar)

Komuna jonë planifikon që në vitin 2025 të fillojë me implementimin e disa projekteve kapitale/infrastrukturore dhe të tjera që duhet të përmirësojnë jetën dhe mirëqenien e qytetarëve.

Shpenzimet kapitale të komunës sonë janë vendimtare për cilësinë e jetës së qytetarëve tanë, prandaj në vitin 2025, ata do të marrin pjesë me 12.62% në strukturën e totalit të shpenzimeve buxhetore të konsoliduara. Pjesa më e madhe e tyre janë të destinuara për aktivitete komunale, në vlerë prej 168,999,271 denarë, ndërsa më së paku është planifikuar të shpenzohet për sport dhe rekreacion.

Grafikoni 11. Shpenzime kapitale sipas kompetencave të komunës së Strugës (në denar)

SA PLANIFIKON TË SHPENZOJË KOMUNA JONË PËR ÇDO KOMPETENCË/PROGRAM TË VEÇANTË?

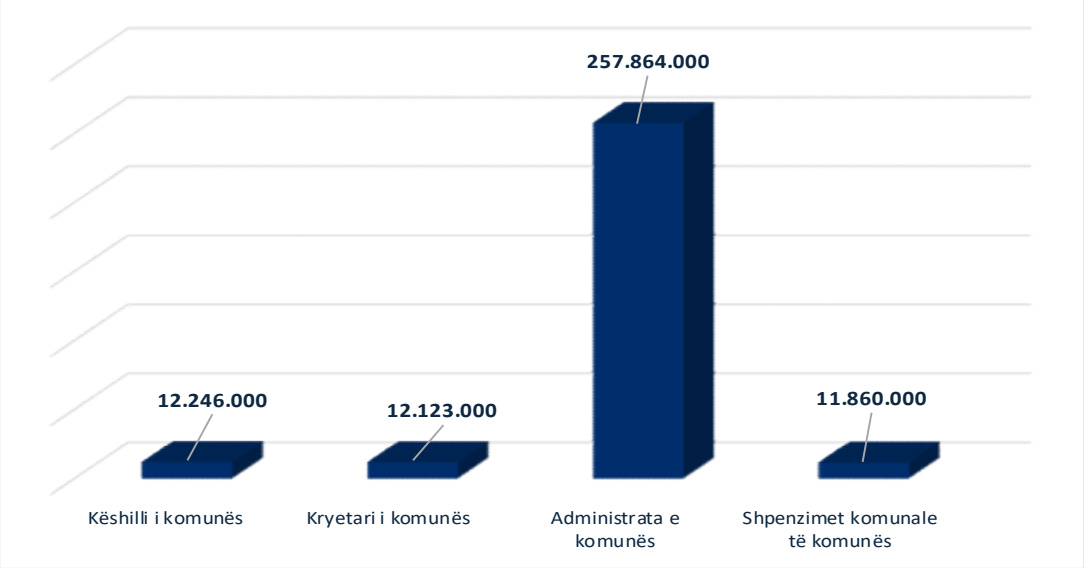
Për të paraqitur në mënyrë transparente qëllimin për të cilin komuna planifikon t'i shpenzojë të hyrat në dispozicion, më poshtë janë paraqitur shpenzimet kryesore të planifikuara buxhetore për secilën nga kompetencat (programet) të caktuara për qytetarët tanë.

Shpenzimet që komuna planifikon t'i shpenzojë për **Administratën komunale** janë në vlerën prej 257,264,000 denarë, janë të caktuara për paga dhe kompensime, shërbime komunale, ngrohje, komunikim dhe transport, materiale për inventar të imët, riparime dhe mirëmbajtje aktuale, shërbime kontraktuale, shpenzime të tjera rrjedhëse dhe punësime të përkohshme, dhe transfera në pension deh transfera të tjera.

Komuna planifikon të shpenzojë 11,860,000 denarë për blerjen e mobiljeve për zyrë, pajisje, makineri, softuer kompjuterik dhe kompenzim për pronën e marrë.

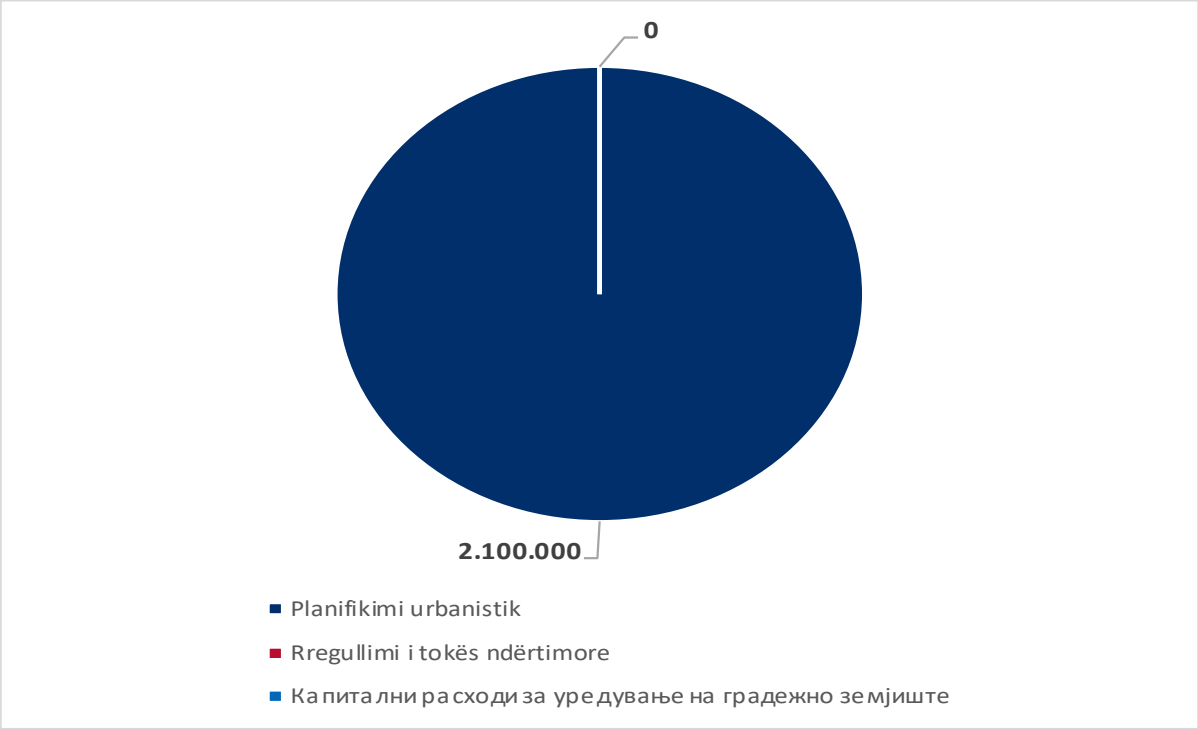
Shpenzimet për funksionimin e **Këshillit të Komunës** janë 12,246,000 denarë dhe janë të destinuara për kompenzim të këshilltarëve, shërbime komunale dhe shpenzime tjera rrjedhëse.

Shpenzimet e përgjithshme të caktuara për punën e **Kryetarit** arrijnë në 12,123,000 denarë dhe përfshijnë: pagat dhe shtesat e kryetarit, mallrat dhe shërbimet, rezervën aktuale për kategoritë e rrezikuara sociale të qytetarëve dhe transferat deri te organizatat joqeveritare.

Grafiku 12. Shpenzimet e programeve-Këshilli, Kryetari i komunësdhe Administrata komunale (në denar))

Për planifikim urbanistik komuna ndan 2,100,000 denarë, të caktuara për përgatitjen e planeve urbanistike dhe shpenzime tjera operative.

Grafiku 13. Shpenzimet e programeve sipas kompetencave për Planifikim urbanistik (në denar)

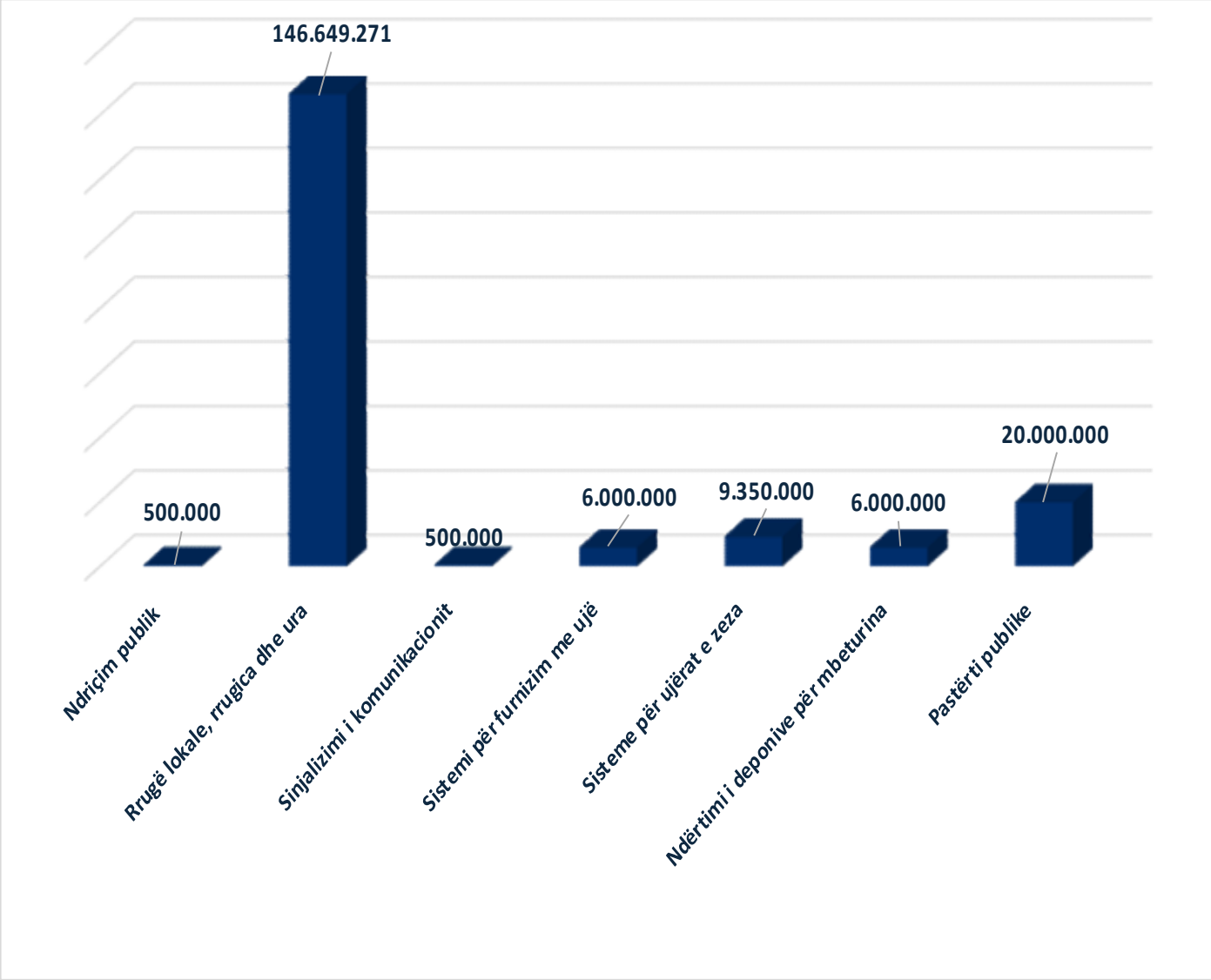
Komuna jonë seriozisht përpiqet të ofrojë një nivel adekuat të shërbimeve komunale, duke u kujdesur për pastërtinë publike, ndriçimin publik, mirëmbajtjen ose ndërtimin rrugëve dhe rrugicave lokale, furnizimin me ujë dhe shumë shërbime të tjera lokale veçanërisht të rëndësishme për cilësinë e jetës së qytetarëve tanë.

Shpenzimet e ndara për **shërbimet komunale** në vlerë prej 226,649,271 denarë kanë për qëllim mbështetjen e aktiviteteve për ndërtimin e investimeve të reja kapitale dhe mirëmbajtjen e objekteve ekzistuese kapitale si: pajisje urbane, ujësjellës, kullim dhe pasrim të ujërave të zeza, pastërti publike dhe gjelbërim publik, rrugë dhe rrugë lokale dhe sinjalistikë në komunikacion.

Veprimtari komunale	Shuma
Ndriçimi publik	32.500.000
Rrugë lokale, rrugica, ura dhe rregullimi i komunikacionit	18.000.000
Parkim dhe gjelbërim	9.000.000
Ndriçim publik	500.000
Rrugë lokale, rrugica, dhe ura	146.649.271
Pastërti publike	20.000.000

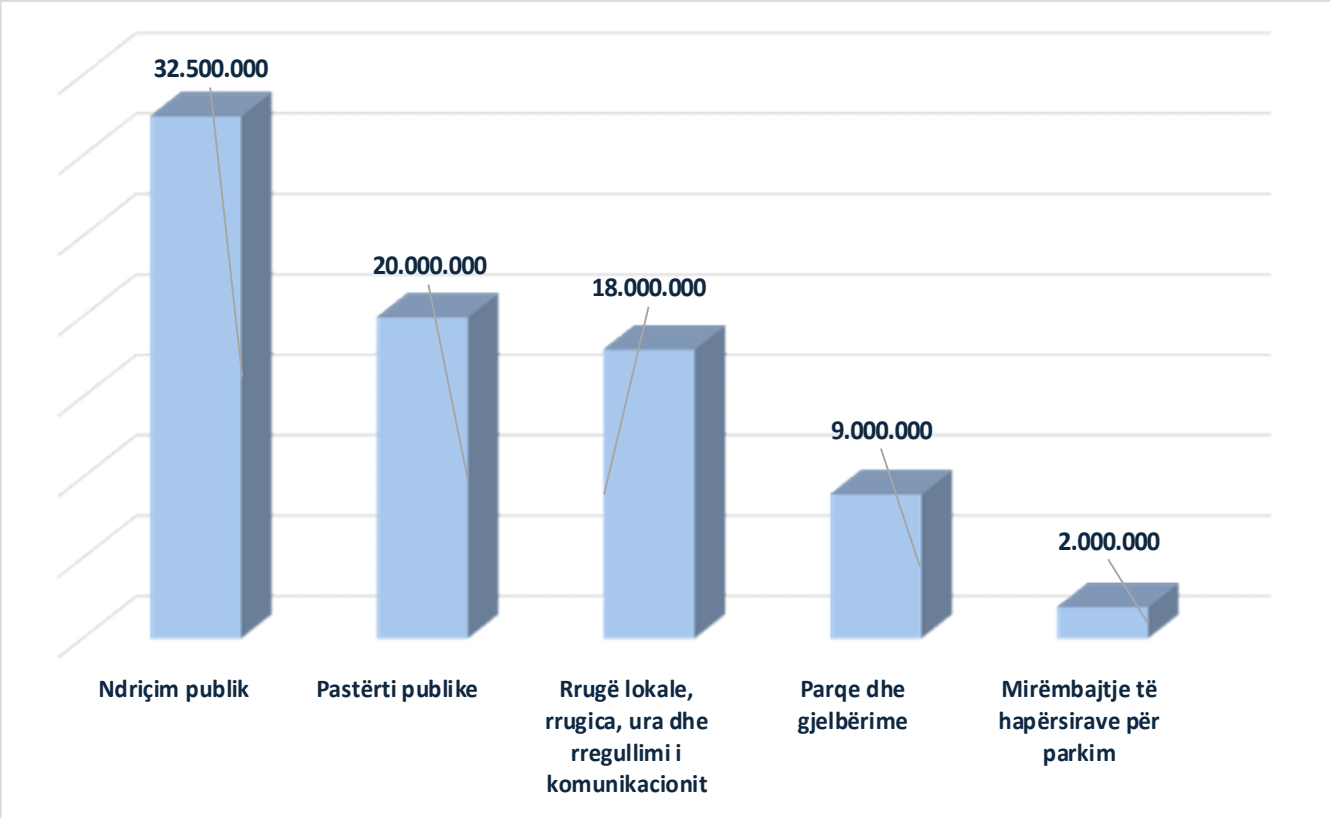
Tabela 2. Shpenzime për Veprimtari komunale në komunën e Strugës (në denar)

Nga shpenzimet e planifikuara për ndërtimin e infrastrukturës së re komunale, komuna do të shpenzojë më së shumti për rrugica,rrugët lokale dhe ndriçimin publik.

Grafiku14. Shpenzimet sipas programeve për ndërtimin e infrastrukturës së re komunale (në denarë)

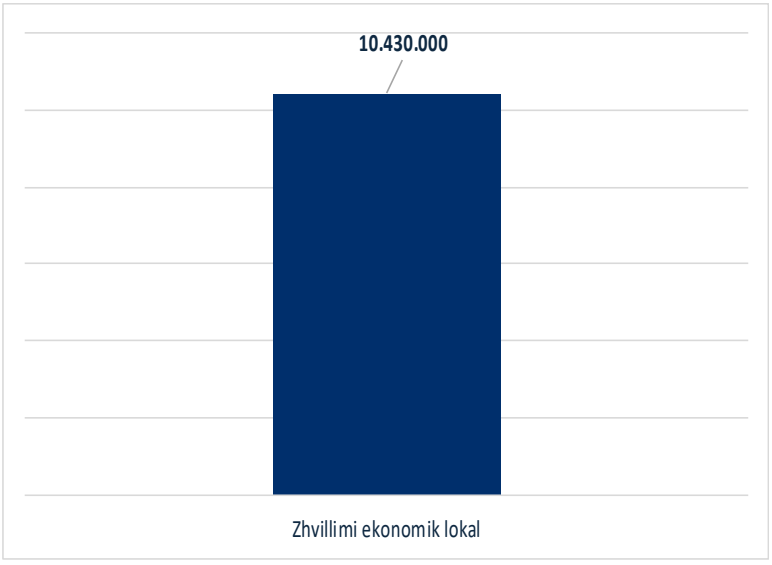
Për mirëmbajtjen e rregullt të objekteve ekzistuese infrastrukturore që shërbejnë për ofrimin e shërbimeve komunale për qytetarët, komuna ndan pjesën më të madhe të mjeteve të saj për energjinë elektrike të konsumuar për ndriçimin e rrugicave dhe rrugët lokale dhe sistemet e ujërave të zeza.

Grafik 15. Shpenzimet sipas programeve për mirëmbajtjen e infrastrukturës ekzistuese komunale (në denarë)

Zhvillimi ekonomik lokal është forca lëvizëse e komunës. Për ta mbështetur atë, komuna ndan një shumë prej 10,430,000 denarë, në kuadër të të cilave dominojnë shpenzimet. Nga të cilat 10,000,000 denarë janë për pjesëmarrje në projekte dhe pjesa tjetër për shpenzime operative rrjedhëse.

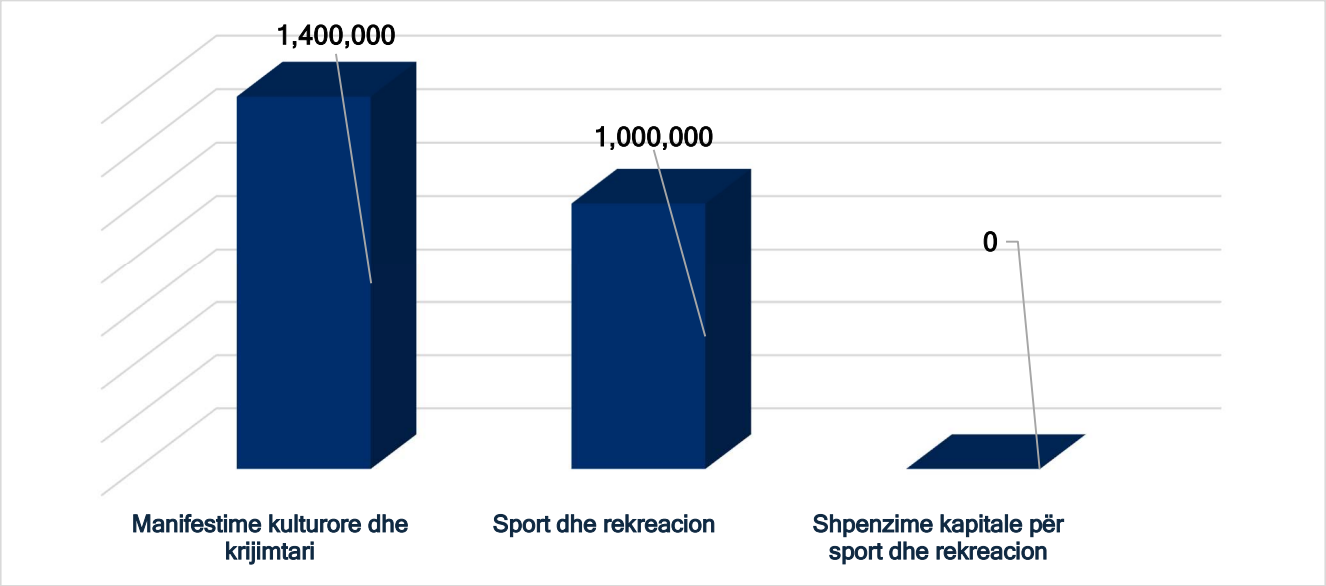
.

Grafik 16. Shpenzimet sipas programeve të kompetencave
Zhvillimi ekonomik lokal (në denarë)

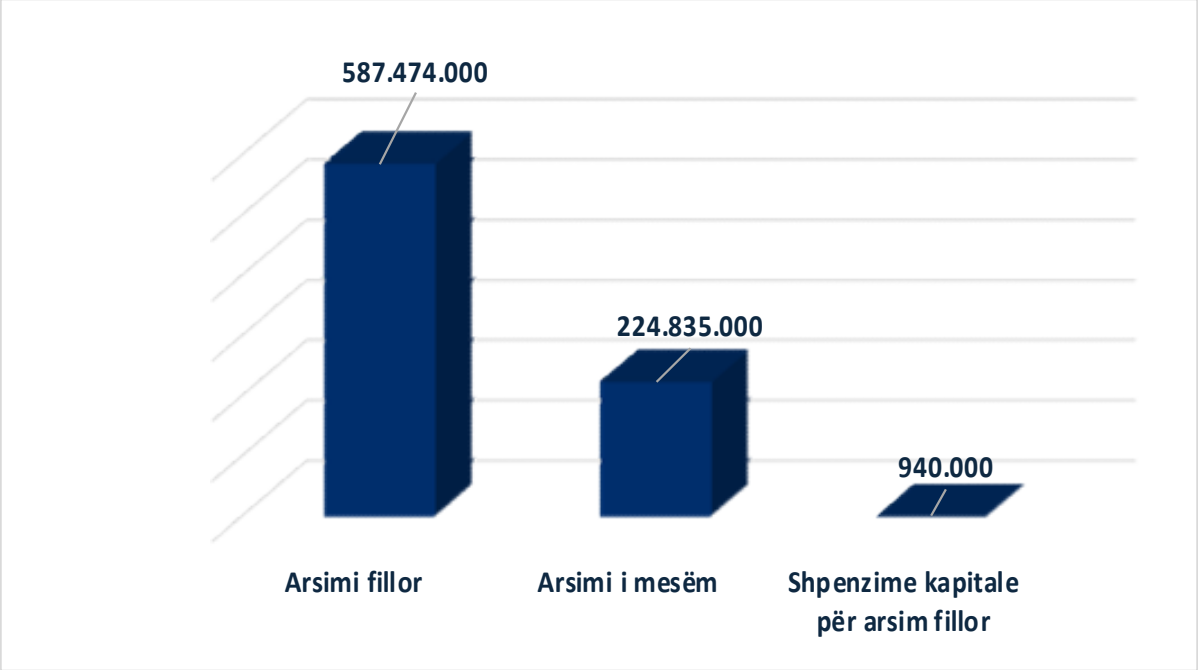
Sa i përket mjeteve të planifikuara për realizimin e aktiviteteve **kulturore** për qytetarët tanë, ne jemi duke ndarë mjete në vlerë prej 1,400,000 denarë, komuna jonë i shfrytëzon këto mjete për transfere për shoqata dhe mbështetje për manifestimet dhe manifestimet tradicionale që realizohen në Shtëpinë e Kulturës dhe në qytet.

Shpenzimet për **Sport dhe rekreacion** që komuna jonë planifikon t'i shpenzojë në vitin 2025 do të ndahen kryesisht për transfere në klube sportive dhe ngjarje sportive në vlerë prej 1,000,000 denarë.

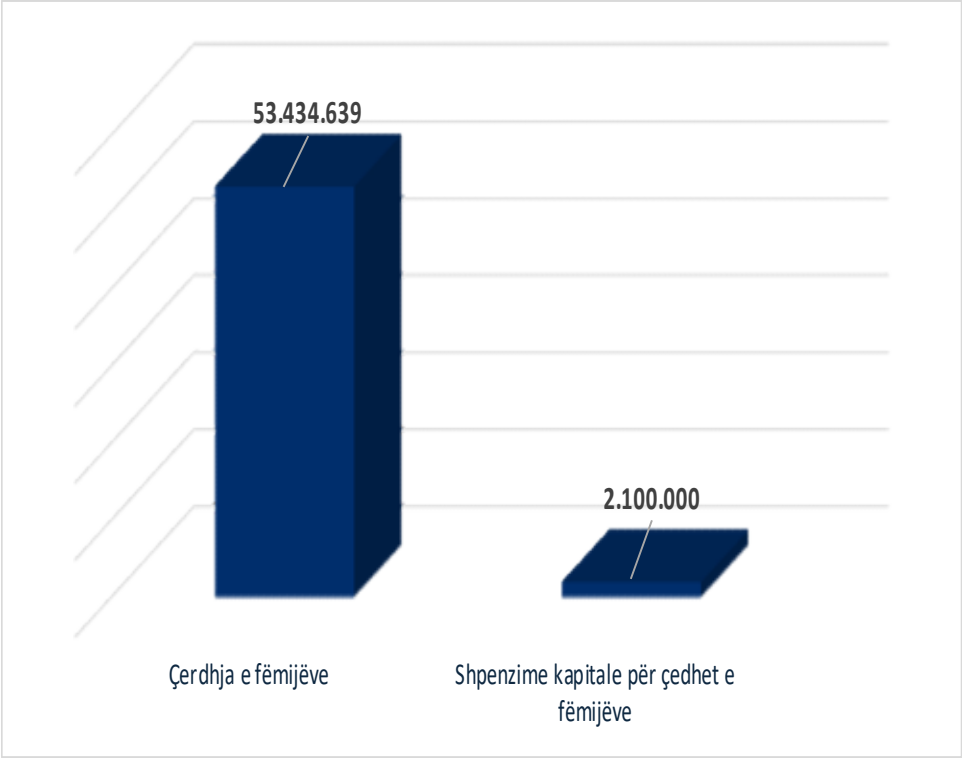
Grafiku 17. Shpenzimet sipas programit për kompetencat: Kulturë, Sport dhe Rekreacion (në denarë)

Nga shpenzimet totale për **Arsim** që planifikohen të realizohen në komunë në vlerë prej 799,110,000 denarë, komuna nga buxheti i saj ndan 5,591,000 denarë për shkollat fillore dhe 215,000 denarë për shkollat e mesme. Për shkollat e mesme janë planifikuar 220,000,000 denarë. Buxheti për aktivitete vetëfinancuese për arsimin fillor është 2,773,000 denarë dhe për arsimin e mesëm është 4,620,000 denarë.

Grafik 18. Shpenzimet sipas programeve për juridiksionin e Arsimit

.Shpenzimet e përgjithshme për çerdhen janë planifikuar në vlerën prej 53,434,639 denarë, nga të cilat pjesa më e madhe prej 38,534,639 janë bllok-dotacione dhe kanë të bëjnë me pagat dhe shpenzime rrjedhëse . Nga buxheti bazë i komunës janë ndarë gjithsej 1,000,000 denarë, ndërsa 13,900,000 janë nga aktivitete vetëfinancuese.

Grafiku 19.Shpenzimet sipas programeve në juridiksionin e Arsimit,Mbrojtjes Sociale dhe Mbrojtjes së Fëmijëve (në denarë)

Komuna jonë kujdeset për mjedisin jetësor dhe mjedisin e shëndetshëm jetësor të qytetarëve të saj, duke ndarë shumën e duhur prej 1,260,000 denarë për dezinfektim, dezinfektim, deratizim, shërbime për mbrojtjen e ujit, lumenjve dhe liqeneve dhe shpenzime tjera operative.

Për nevojat e **njësisë së zjarrfikësve** të komunës së Strugës janë planifikuar 11,649,000 denarë, pjesa më e madhe e kësaj shume është për pagat dhe kompenzime të zjarrfikësve në shumë prej 9,094,000 denarë, të cilat komuna i merr nga dotacioni i dedikuar. Pjesa e mbetur për mallra, shërbime dhe blerje pajisjesh në vlerë prej 2,555,000 do të financohet nga buxheti i komunës.

Komuna jonë i kushton vëmendje serioze aspektit të **barazisë gjinore** në planifikimin e të gjitha aktiviteteve të saj. Përveç kësaj, ne ndajmë edhe një shumë të përshtatshme të mjeteve komunale për përkrahjen e barazisë gjinore në shumë prej 900,000 denarë.

Kompetenca	Износ
Mbrojtja e natyrës dhe ambjentit jetësor	1.260.000
Avancimin e mbrojtjes shëndetësore	0
Mbrojtja kundër zjarreve	11.649.000
Shpenzime kapitale për mbrotjen kundër zjarreve	0
Barazi gjinore	900.000
Programe për zhvillim	9.214.000
Mbrojtje dhe shpëtim	200.000

DOKUMENTET KRYESORE BUXHETORE - si mund ta monitorojnë qytetarët zbatimin e buxhetit komunal?

- **Kalendari buxhetor** përcakton afatet për planifikimin e buxhetit komunal, i cili përfshin të gjitha aktivitetet që kanë të bëjnë me përgatitjen e buxhetit.

- **Drafti buxhetor** përmban udhëzimet kryesore për përgatitjen e buxhetit komunal dhe dorëzohet nga Ministria e Financave.

- **Propozim buxheti** përgatitet nga ana e kryetarit (administrata komunale) në të cilin planifikohen të hyrat dhe shpenzimet vjetore dhe se kush duhet të miratohet nga ana e këshillit të komunës.

- **Propozimin e planit të programeve për zhvillim** i përmban projeksionet afatmesme të fondeve të miratuara për programet dhe nënprogramet buxhetore individuale, vitet në të cilat do të zbatohen dhe burimet e financimit, pra buxhetet.

.

- **Buxheti** është një akt i pushtetit lokal që planifikon të ardhurat vjetore dhe të hyrat e tjera dhe miraton shpenzimet vjetore dhe të dalat e tjera të shtetit ose komunës.

- **Raportet mujore** i paraqesin të dhënat për totalin e të hyrave dhe shpenzimeve operative dhe kapitale për muajin paraardhës të cilit i referohet periudha raportuese.

- **Raporti kuartali K1** përmban të dhëna për totalin e të hyrave dhe shpenzimeve operative dhe kapitale për tre muajt e mëparshëm të cilëve u referohet periudha raportuese, në përputhje me klasifikimin ekonmik të të hyrave dhe shpenzimeve sipas llogarisë dhe në total.

- **Raporti kuartali K2** përmban të gjitha të dhënat për të gjitha detyrimet e papaguara, si dhe për detyrimet e papaguara sipas llojit dhe zëra buxhetor**,** me statusin e ditës së fundit të tremujorit paraardhës**.**

- **Raporti kuartali K3** përmban të dhëna për huamarrjen dhe informacione për ndryshimet në bilanc të çdo huamarrjeje në tremujorin paraprak, si dhe ndryshimet në bilanc të garancive të lëshuara dhe të dhëna për borxhin e ndërmarrjeve publike të themeluara nga komunat.

- **Raporti gjashtëmujor** përmban të dhëna për totalin e të hyrave dhe shpenzimeve operative dhe kapitale për gjashtë muajt e mëparshëm të cilit i referohet periudha raportuese.

- **Raporti vjetor** përmban të dhëna për totalin e të hyrave dhe shpenzimeve operative dhe kapitale për një vit për të cilin është periudha raportuese.

Planifikimi I shpenzimeve të komunës së STRUGËS për vitin 2025 (sipas kompetencave dhe klasifikimit ekonomik)

/	Rroga dhe kompenzime	Rezerva	Mallra dhe shërbime	Pagesa të kamatave	Subvencione dhe transfere	Trasnfere sociale	Shpenzime kapitale	Shlyerja e borxhit kryesor	Gjithsej shpenzime
Këshilli i komunës	10.111.000	600.000	1.535.000	-	12.000.000	-	-	-	**24.246.000**
Kryetari i komunës	2.953.000	600.000	1.270.000	-	7.300.000	-	-	-	**12.123.000**
Administrata komunale	203.019.000	-	41.065.000	-	13.780.000	-	11.860.000	-	**269.724.000**
Planifikimi urbanistik	-	-	1.800.000	-	300.000	-	-	-	**2.100.000**
Zhvillim ekonomik lokal	-	-	2.930.000	-	12.000.000	-	300.000	-	**15.230.000**
Veprimtari komunale	-	-	79.500.000	-	2.000.000	-	168.999.271	-	**250.499.271**
Kulturë	-	-	500.000	-	900.000	-	-	-	**1.400.000**
Sport dhe rekreacion	-	-	-	-	1.000.000	-	-	-	**1.000.000**
Programi për zhvillim	-	-	829.000	-	8.385.000	-	-	-	**9.214.000**
Arsimi	727.021.000	-	79.082.000	-	5.006.000	-	2.140.000	-	**813.249.000**
Mbrojtja e natyrës dhe ambjentit jetësor	-	-	1.260.000	-	-	-	-	-	**1.260.000**
Avancimi i mbrotjes shëndetësore	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mbrojtja sociale dhe mbrojtja e fëmijëve	36.740.000	-	16.414.639	-	280.000	500.000	2.100.000	-	**56.034.639**
Mbrojtja kundër zjarreve	9.094.000	-	2.555.000	-	-	-	-	-	**11.649.000**
Mbrojtje dhe shpëtim	-	-	200.000	-	-	-	-	-	**200.000**
Barazi gjinore	-	-	500.000	-	400.000	-	-	-	**900.000**
Gjithsej	988.938.000	1.200.000	229.440.639	-	63.351.000	500.000	185.399.271	-	**1.468.828.910**